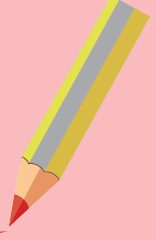

TÜRKÇE

7. SINIF

Mavi

Sayfalar

Neden Sorular Konuşuyor?

KİTABIMIZI, BİR BÜTÜN OLARAK ya da TEST TEST Kolay, Orta, Zor şeklinde **GRUPLANDIRARAK** değil, her bir soruyu tek tek ele alıp **SORU TEMELLİ BİR SINIFLANDIRMA** yaparak oluşturduk.

Yaptığımız detaylı araştırmalarda öğrencilerimizin temel probleminin Yeni Nesil Soruları çözemediği noktasında değil, onlarla barışmadığı noktasında olduğunu tespit ettik. Klasik soru kalıplarında en zor soruları çözebilen öğrencilerimizin, aslında çok basit diyebileceğimiz **KURGUSAL SORULARDA** ciddi problemler yaşadığını gördük.

Öncelikle yukarıda belirttiğimiz gibi soruların derecelendirme sisteminde kullandığımız metodu, **KİTABI BİR BÜTÜN OLARAK** ya da TEST TEST **GRUPLANDIRARAK** değil, her bir soruyu tek tek ele alarak **SORU TEMELLİ BİR SINIFLANDIRMA** ile oluşturduk.

Araştırma sonuçlarımıza göre öğrenim sürecinde **YENİ NESİL SORULARLA** ilk olarak 8. sınıfta karşılaşan öğrencilerimizin; 5, 6 ve 7. sınıflarda bu konuda tecrübe yaşamadıkları için ciddi **ADAPTASYON** sorunları yaşadıklarını tespit ettik.

Bu sebeple uyguladığımız sistemi 5. sınıftan itibaren aynı formatta planlayarak **SADECE 8. SINIFLARDA DEĞİL; 5, 6 ve 7. SINIFLARDA DA %100 KURGUYA DAYALI BİR METOT** ile öğrencilerimizin kademe kademe **YENİ SİSTEMİ** özümsemesini sağlamaya çalıştık. Bunu yaparken de bu sınıf gruplarının seviyelerini en önemli kriter olarak belirledik.

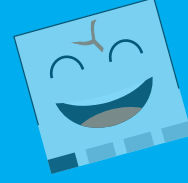
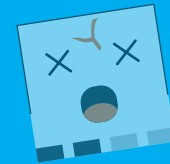
Mavi Sayfalar

5

6

7

8

PRUV▲▲KADEMI

nasıl bir sistem sunuyor?

Yeni sınav sisteminde öğrencilerimiz %20 oranında **Klasik**, %80 oranında **Yeni Nesil Sorularla** karşılaşılıyor. Daha önceden olduğu gibi yine her iki soru tipinde de **Kolay / Orta / Zor** kombinasyonları kullanılıyor. Fakat bunların kullanım tarzları soru içeriklerine göre farklılık gösteriyor.

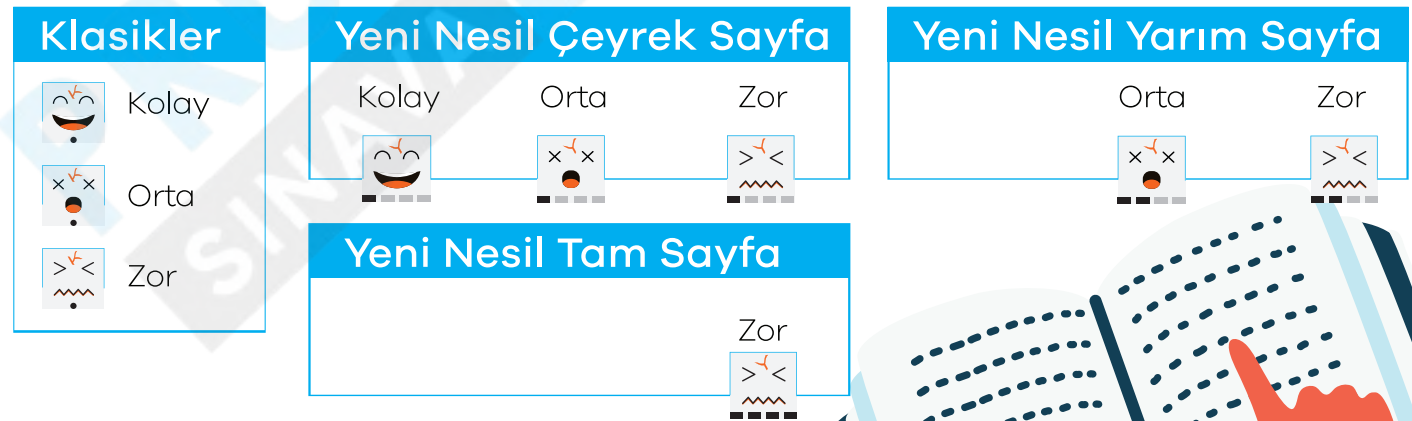
Sadece Yeni Nesil Sorular özelinde ebat olarak bir sayfayı ölçülendirmek suretiyle 3 farklı soru modeli karşımıza çıkıyor.

- Sayfanın $\frac{1}{4}$ ü oranındaki sorular (Çeyrek Sayfa Sorular)
- Sayfanın $\frac{1}{2}$ si oranındaki sorular (Yarım Sayfa Sorular)
- Sayfanın tamamını kaplayan sorular (Tam Sayfa Sorular)

Klasik ve **Yeni Nesil Soruların Kolay / Orta / Zor** kombinasyonlarını da içine alarak değerlendirdiğimizde;

9 Farklı Soru Modeli ile karşılaşırız.

Neden

YARIM ve TAM Sayfa Sorular diğer sorulara benzemiyor?

Yarım Sayfa ve Tam Sayfa sorular yoğunluk, kurgu, ölçtüğü beceri alanı ve bilgi boyutu bakımından **Çeyrek Sayfa** sorulara göre daha kapsamlıdır.

Kurgusal yoğunluğu Çeyrek Sayfa Sorulara göre biraz daha fazla olduğu için Yarım Sayfa Soruların KOLAY kombinasyonuyla çoğunlukla karşılaşmıyor.

Tam Sayfa Sorularda ise derecelendirme sadece ZOR sınıfında yer alıyor. Yalnız bu zorluk sorunun kökünden değil yapısından kaynaklanıyor. Bu tarz sorular genellikle cevabı içinde saklı olan ve öğrencileri zamana karşı yarıştırmak için çözüme ulaşmalarını sağlamaya çalışıyor.

Geliştirdiğimiz yöntemle bahsettiğimiz 9 Farklı Soru Modelinin her birini **anlaşılabilir karakterlerle** soru soru sınıflandırdık. Ve **öğrencilerimizin eğlenerek anlayabileceği** ifadelerle tabloştandırdık sonra bu karakterleri her sorunun yanına yerleştirdik. Hiçbir testimize TAMAMEN KOLAY veya TAMAMEN ZOR şeklinde tasnif edilmedi. Daha fazla soru çeşitliliğine ulaşmak için her test kendi içinde tüm soru tarzlarından beslenerek oluşturuldu.

Böylece ilgili konuda hangi tarz soruda sıkıntı yaşandıysa, o tarz sorulara odaklanarak gerekli tekrarların yapılması sağlandı. Bu yöntemle **öğrencilerimizin her üniteye tüm soru tarzlarıyla karşılaşmasına özen gösterdik** ve hangi tarz sorularda sıkıntı yaşadıklarını tespit etmelerine olanak sağladık.

Tüm ünitelerde

ÖĞRETEN SORULAR neden var?

ÖĞRETEN SORULAR ile klasik soru kalıplarının üstünden geçerek **Yeni Nesil Sorulara** hazırlık yapmayı amaçladık.

Sorular Konuşuyor Serisi kurguya dayalı bir sistem sunsa da belli oranda klasik soruların da olması gerekmektedir. Kurgusal soruların bilgiyi ölçen klasik sorular üzerine inşa edildiği artık bilinen bir gerçek. Bu sebeple tüm ünitelerin/konuların ilk testlerini (ÖĞRETEN SORULAR) klasik sorulara ayırdık. Bu testlerde klasik soruların öğrenim metodu olan kolaydan zora mantığı ile hareket ettik. ÖĞRETEN SORULARLA klasik soru kalıplarının üstünden geçerek Yeni Nesil Sorulara hazırlık yapmayı amaçladık.

Mavi
Sayfalar

Harika bir psikolojik detay

SINAV MODU!

2. üniteden itibaren her ünitenin sonuna sarmal formatta gerçek **SINAV KİTAPÇIĞI**'nin görsel altyapısından esinlenerek **Yeni Nesil Soru dağılımını** ve **gerçek sayfa yapısını** da dikkate alarak bir test hazırladık.

Üniversite sınavına hazırlanan bir öğrenci dilediği kadar sınava girebilir. Fakat ortaöğretim sınavına hazırlanan bir öğrenci sadece 1 defa sınava girebilmektedir. Bu açıdan baktığımızda ortaokul öğrencisi daha çok tedirgin olmakta, daha çok hata yapabilmektedir. Bir de söz konusu Yeni Nesil Sorular olunca sadece bilgi yönünden değil, **PSİKOLOJİK** yönden de bazı takviyeler yapılması gerekmektedir.

2. üniteden itibaren her ünitenin sonuna sarmal formatta gerçek SINAV KİTAPÇIĞI'nın görsel altyapısından esinlenerek Yeni Nesil Soru dağılımını ve gerçek sayfa yapısını da dikkate alarak bir test hazırladık.

Bu uygulamayla öğrencilerimize ünite kapsamında kademe kademe **SINAV MODU**'nu hissettirmeyi amaçladık.

Yeni sistemin sırrı

ÇOK ZOR SORU değil

ÇOK FARKLI SORU!

Evet, klasik soru tarzlarında zor soru çözme becerisi yüksek bir öğrenci, orta ve kolay seviyedeki soruları rahatlıkla çözebilmektedir. Fakat Yeni Nesil Sorularda aranan şey **ZORLUK** değil **FARKLILIK** oldu.

Bu sistemde bir öğrenci ne kadar çok **FARKLI SORU** çözebilirse o kadar hızlı algılayabiliyor, o kadar hızlı yorumlayabiliyor.

Kurguya dayalı soru üretiminin çok zor olduğu bilinen bir gerçektir. Bu sebeple Pruva Akademi ekibi olarak **yazar kadromuzu geniş tuttuk.**

FARKLI YAZAR

FARKLI SORU

FARKLI YAZAR FARKLI SORU mantığıyla **300'e yakın ortaokul branş yazarımıza 9 FARKLI SORU MODELİMİZE GÖRE sorular yazdırdık.**

Olabildiğince farklı varyasyonlardaki soru tipleriyle öğrencilerimizi sınavlara hazırlamayı amaçladık.

Sorular Konuşuyor Rehberi

Klasik Kolay

Klasik soru kalıpları içinde temelleri sağlam atmak için hızlı çözülebilen **kolay** bir soruyum. Konuya devam etmeden önce benden birkaç tane çözmem lazım.

Klasik Orta

Eğer **klasik** kalıplarda temel sorulardan çözdüysen seni bir tık öteye taşıyacak **orta şiddette** bir soruyum. Kendini zor sorulara hazırlamak için bu aşama önemli!

Klasik Zor

Evet, artık kendini zorlama zamanı. Ben, **klasik** soru tarzlarında o sevilmeyen **zor** soruyum. İyi konsantre ol, dikkatini topla ve bitir işimi!

Yeni Nesil Çeyrek Kolay

Yeni Nesil Sorulara giriş yapmak için kurgu çözümlene yeteneğini geliştirebileceğin **kısa** ve **kolay** bir soruyum.

Yeni Nesil Çeyrek Orta

Yeni Nesil Sorularda bir tık öteye geçme zamanı! Merak etme, çok yormam seni. Yine **kısa** fakat **orta şiddette** bir soru olduğumu bilmeni isterim.

Yeni Nesil Çeyrek Zor

Uzun uzun **Yeni Nesil Sorulara** geçmeden önce kendini alıştırman için seni biraz yormak istiyorum. **Kısa** fakat **zor** bir soruyum. Sana güveniyorum!

Yeni Nesil Yarım Orta

Yeni Nesil Soruyum. Kısa bir soru değilim, kabul ediyorum. Fakat çok uzun bir soru da değilim. Çok basit değilim, bunu da kabul ediyorum. Ama çok zor bir soru da değilim, seni zorlamam. Kısaca **orta uzunlukta** ve **orta şiddette** bir soruyum.

Yeni Nesil Yarım Zor

Yeni Nesil Soruyum. Açık konuşmak gerekirse kolaylık adına bende hiçbir şey yok. Sakın beni hafife alma! Evet, **orta uzunlukta** fakat **zor**um.

Yeni Nesil Tam Zor

Yeni Nesil Soruların en kralıyım. Bütün sorular seni bana ulaştırmak için çırpındı. Beni çözersen olayın çoğu bitmiş demektir. Baştan söyleyeyim, seni bunaltmak için elimden geleni yapacağım. Çünkü **uzun** ve **zor** bir soruyum. Fakat beni çözmeye başladıysan yine de senden korkarım.

2.ÜNİTE

Sayfa

► Fiillerde Anlam - Fiil Çekim Ekleri - Fiillerde Anlam (Zaman) Kayması

30

► ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ

36

► SINAV MODU

43

1. I. Vazoya koyduğumuz çiçekler solmuş. (oluş)
- II. Bardağı kardeşim yanlışlıkla kırdı. (kılış)
- III. Şu parkta saatlerce otururdu. (durum)
- IV. Yaşadığım her şeyi onlara anlattım. (durum)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yay ayrıç ( ) içinde verilen eylemin anlam özelliği yanlış belirtilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. 1. Kısa sürede saç sakalı ağardı.
2. Yaşananlara aniden öfkelenim.
3. Yarışma sonuçlarını da açıkladık.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin fiillerinin anlam özellikleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

1. cümle   **2. cümle**   **3. cümle**

A) iş	oluş	durum
B) durum	iş	oluş
C) oluş	durum	iş
D) oluş	iş	durum

3. Tüm soruları doğru cevaplamışsın.

Bu cümledeki fiilin kip ve kişisi hangi seçenekte doğru verilmiştir?

Kip   **Kişi**

A) Duyulan geçmiş zaman - 2. tekil kişi
B) Görülen geçmiş zaman - 2. tekil kişi
C) Duyulan geçmiş zaman - 3. tekil kişi
D) Görülen geçmiş zaman - 2. çoğul kişi

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi iş eylemidir?**

- A) Hiç durmadan iki dakika boyunca ağladık.
- B) Sebze ve meyvelerin büyük bir kısmı çürümüştü.
- C) Manavdan aldığımız meyveleri güzelce yıkadık.
- D) Çok yakın arkadaşım yan binamızda oturuyor.

- 5.

Eve gelir gelmez uyudu.

Bu konuşmadaki "uyu-"bir durum fiildir.

Buna göre, aşağıdaki görsellerle ifade edilen eylemlerin hangisi "durum fiili"ne örnektir?

- A)

gülmek

- B)

okumak

- C)

yazmak

- D)

yaşlanmak

6. Fiilin kip ve kişi eki almış şekline "çekimli fiil"denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi çekimli fiil değildir?

- A) Bir davete katılacağı için hazırlanıyor.
- B) Necip Fazıl, Türk edebiyatında tanınmış yazardır.
- C) Aradığın bilgiyi bu kitapta bulabilirsiniz.
- D) Yarınki kutlamalara Orhan da katılmak istiyormuş.

7. 1. Görülen geçmiş zaman
2. Geniş zaman
3. Gelecek zaman

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, numaralanmış kiplerden herhangi biriyle çekimlenmiş bir fiil yoktur?

- A) Çocuklarına iyi bir gelecek bırakmak için çalışır.
- B) Bizler de bu oyunu izlemeye geleceğiz.
- C) Gerekli hazırlıkları dün yaptılar.
- D) Yeterince çalışmadığı için umutsuzluğa kapıldı.

8. Cümlede eylemler, kendi kip anlamları dışında başka bir kip yerine de kullanılabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

- A) Sabahın beri burada seni bekliyorum.
- B) Ne zaman oraya gidiyorsun?
- C) Günde sekiz saat uyurum.
- D) Hiç yoktan onun kalbini kırdın.

9. "Sabahları babasıyla okula gidiyor." cümlesindeki anlam kayması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Şimdiki zaman kipi, geniş zaman anlamında kullanılmıştır.
- B) Geniş zaman kipi, emir kipi anlamında kullanılmıştır.
- C) Şimdiki zaman kipi, gelecek zaman anlamında kullanılmıştır.
- D) Geniş zaman kipi, gelecek zaman anlamında kullanılmıştır.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, anlam olarak yanında belirtilen zamanı ifade etmektedir?

- A) Onun ne yapmak istediğini bilirim.
(Şimdiki zaman)
- B) Acele etme, birazdan çalışmaya başlarız.
(İstek kipi)
- C) Birkaç gün sonra il dışına çıkıyorum.
(Gelecek zaman)
- D) Dedesi bir gün ortalıktan kaybolur.
(Şimdiki zaman)

11. 1. kalkmak 4. morarmak
2. çürümek 5. desteklemek
3. sormak 6. hazırlanmak

Bu fiillerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

İş Fiilleri	Durum Fiilleri	Oluş Fiilleri
A) 2 - 3	5 - 6	1 - 4
B) 3 - 5	1 - 6	2 - 4
C) 4 - 6	2 - 5	1 - 3
D) 5 - 6	1 - 4	2 - 3

12. Fiil kipleri, "haber kipleri" ve "dilek kipleri" olmak üzere ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinin fiili farklı bir kiple çekimlenmiştir?

- A) Bence bu yoldan gidelim.
- B) Giderken bize haber vermedi.
- C) Söylediklerimin hiçbirine itiraz etmiyor.
- D) Ben de bir bardak su isteyeceğim.

13. 1. Gün doğmadan yola çıkacağız.
2. Yarınki geziye sen de katılıyor musun?
3. Anne-oğul birbirine özlemle sarıldılar.
4. Pazar günleri arkadaşlarıyla oyun oynuyor.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde anlam (zaman) kayması vardır?

- A) 1 ve 2. B) 1 ve 3.
C) 2 ve 3. D) 2 ve 4.

14. Bir masa başında hayallerimle oturdum
Saklı kalan düşler çalkalanıyor beynimde
Dünkü keşkeleri yarınlaraya savurdum
Çaresiz sancılar dalgalanıyor zihnimde

Dörtlükte kullanılan fiillerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci mısradaki durum fiili kullanılmıştır.
- B) İkinci mısradaki haber kipi kullanılmıştır.
- C) Üçüncü mısradaki iş (kılış) fiili kullanılmıştır.
- D) Dördüncü mısradaki oluş fiiline yer verilmiştir.

15. Bu kitaptaki soruları hemen çözmeyecek misin?

Adamın hareketlerinden hiç kuşulanmadınız mı?

Derste anlatılan konuyu iyice anlar mı?

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerde geçen fiillerin çekimleriyle ilgili değildir?

- A) Gelecek zaman, 2. teklik kişi, olumsuz - soru
- B) Şimdiki zaman, 3. teklik kişi, olumlu - soru
- C) Bilinen geçmiş zaman, 2. çoğul kişi, olumsuz - soru
- D) Geniş zaman, 3. teklik kişi, olumlu - soru

16. • Haber (bildirme) kipleri, eyleme zaman anlamı katar.

- Dilek (tasarlama) kipleri, zaman anlamı taşımaz.

Aşağıdaki cümlelerde bulunan fiillerin hangisinin kipinde zaman kavramı yoktur?

- A) Karadeniz'in yıldızı Trabzon, yeni turizm yatırımları ve modern spor tesisleriyle göz kamaştırıcı bir geleceğe hazırlanıyor.
- B) Yol üzerindeki belirli yaylalar turizm merkezi ilan edilerek planlı ve doğaya uygun konaklama mekânları açılacak.
- C) Ortahisar Mahallesi'ndeki Kanuni Sultan Süleyman'ın doğup büyüdüğü evi restore edip turizme kazandırmalıyız.
- D) Profesyonel bir yaklaşımla hazırlanan rehber kitaplar, ücretsiz olarak dağıtılmaya başlanmıştır.

1. Aşağıdaki görsellerde fiillerin haber kiplerinden dört tanesinin özellikleri belirtilmiştir:

BEN HANGİ KİPİM?

İPUCU

İşin yapılma zamanı, söylenme zamanından öncedir. Söyleyen, gören kişidir.

Örnek:

Yine eve geç geldim.

?

BEN HANGİ KİPİM?

İPUCU

İşin yapılma zamanı, söylenme zamanından sonradır.

Örnek:

Bugün geç saatlerde eve gideceğim.

?

BEN HANGİ KİPİM?

İPUCU

İşin yapılma zamanı ile söylenme zamanı aynıdır.

Örnek:

Annem mutfakta yemek yapıyor.

?

BEN HANGİ KİPİM?

İPUCU

İşin yapılma zamanı, söylenme zamanından önce gelir. Söyleyen, başka bir kişidir.

Örnek:

Annem mutfakta nefis yemekler yapmış.

?

Bu özelliklerinden hareketle soru işaretleriyle belirtilen boşluklara yazılması gereken fiil kip adları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Görülen geçmiş zaman	Şimdiki zaman	Gelecek zaman	Duyulan Geçmiş zaman
B)	Şimdiki zaman	Duyulan Geçmiş zaman	Görülen geçmiş zaman	Gelecek zaman
C)	Görülen geçmiş zaman	Gelecek zaman	Şimdiki zaman	Duyulan Geçmiş zaman
D)	Duyulan Geçmiş zaman	Gelecek zaman	Şimdiki zaman	Görülen geçmiş zaman

2. Fiiller anlamlarına göre "kılış (iş)", "durum" ve "oluş" fiilleri olmak üzere üçe ayrılır:

1. Kılış (iş) fiilleri; öznenin istemiyle gerçekleşir, bir iş veya hareket bildirir, öznenin dışında bir varlığı etkiler.
2. Durum fiilleri; öznenin içinde bulunduğu bir durumun sürekliliğini anlatır.
3. Oluş fiilleri ise öznenin istemi dışında gerçekleşen ve öznedeki değişimi yansıtır.

Buna göre,

Isınan havayla birlikte binbir çiçek sarar dağı, kar suyu içmiş otlar yeşerir. Bu dönemde civar köyler, çobanlar tutarak küçükbaş hayvanlarını taze ot yemesi için dağlara gönderir. Derin vadiler, dereler, sarp kayalar aşılır. Yaylada, pınarlar ve buzul göllerinin kenarında biter yolculuk.

parçada yer alan altı çizili fiillerin anlam özelliklerine göre türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

<u>İş Fiili</u>	<u>Durum Fiili</u>	<u>Oluş Fiili</u>
A) biter	gönderir	yeşerir
B) gönderir	biter	yeşerir
C) yeşerir	biter	gönderir
D) biter	yeşerir	gönderir

3. 1. Bu kitabı birkaç günde ----
2. Sen de bu kitabı ----
3. Şu kitabı bir de ben ----

"Oku-" fiilini birinci cümlede eylemin yapılmasının gerekli olduğunu vurgulayacak şekilde kullanmak isteyen bir öğrencinin ●, ikinci cümlede eylemin yapılmasını emredildiğini vurgulamak için ▲, üçüncü cümlede eylemin yapılmasının istendiğini vurgulamak için ■ şeklinde çekimlenmesi gerekmektedir.

Yukarıdaki bilginin doğru olması için sembollerle gösterilen yerlere hangi seçenekte verilen fiiller getirilmelidir?

●	▲	■
A) okuyacağım	okursun	okumalıyım
B) okumalıyım	oku	okuyayım
C) okusam	okuyacaksın	okuyayım
D) okumalıyım	okumalısın	okusam

4. Fiilin en temel özelliği, o eylemi yapan bir kişinin ve yapılma zamanının bulunmasıdır. Yani işin kim tarafından ve ne zaman yapılmış olduğunu belirtmesidir. Bir fiilin kip ve şahıs ile ifade edilmiş haline "çekimli fiil" denir. Çekimli fiil, zamana ve şahsa bağlanmış bir hareketi karşılayan kelimedir. Zamanı ve şahsı sağlayan unsurlar da kip ve şahıs ekleridir. Sırasıyla fiil kök ya da gövdelerine haber ya da dilek kiplerinden biri ve daha sonra şahıs eki getirilerek fiil çekimi yapılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde çekimli fiil, karşısında verilen kip ve kişi eklerini almamıştır?

	<u>Çekimli Fiil</u>	<u>Aldığı Kip ve Kişi Ekleri</u>
A)	konuşuyorlar	haber kipi - 3. çoğul şahıs
B)	çalışmalısınız	dilek kipi - 2. çoğul şahıs
C)	tanışıyoruz	haber kipi - 1. çoğul şahıs
D)	dizsin	haber kipi - 3. tekil şahıs

5. Dilek kipleri; Türkçede fiillerin gereklilik, istek, dilek, şart veya emir bildiren hallerinden her biridir. Bu kiplerde "zaman" ifadesi yoktur. Türkçede dört dilek kipi vardır. Bunlar: Emir kipi, gereklilik kipi, istek kipi, dilek-şart kipidir.

Buna göre aşağıdaki dörtlüklerden hangisinde altı çizili fiillerin tamamı dilek kipiyle çekimlenmiştir?

A) Gelin, tanış olalım
İşi kolay kılalım
Sevelim, sevilelim
Dünya kimseye kalmaz

B) Nice fikir yorgun düşer
Göz yorulur, akıl şaşar
Sevgi diyen çağlar aşar
Yüreğinle yürü dostum

C) Ben gidersem sazım sen kal dünyada
Gizli sırlarımı aşıkâr etme
Lal olsun dillerin söyleme ya da
Garip bülbül gibi ah-u zar etme

D) Başın olsa da yüksek
Gözün enginde gerek
Kibirle yürüyerek
Yolu incitme gönül

6. Haber kipleri, eklendikleri fiile zaman anlamı kazandırır. Yapılan eylemin geçmişte mi, şimdi mi, gelecekte mi yoksa her zaman mı yapıldığını gösterir. Haber kiplerinin duyulan geçmiş zaman, görülen geçmiş zaman, şimdiki zaman, geniş zaman ve gelecek zaman çekimi olmak üzere beş çekimi vardır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yer alan fiil, haber kipiyle çekimlenmiştir?

- A) Karşıdan karşıya geçerken çok dikkatli olsunlar.
B) Bu yıl denizi olan bir yere tatile gideceğiz.
C) Yürüyüşe akşamın serinliğinde çıkmayı tercih ederim.
D) Gölcük'te yaptığımız kampa sen de gelmiş miydin?

7. "Karşımda duran çocuk durmadan gülüyordu." cümlesinde "gülmek" eylemi çocuğun içinde bulunduğu durumu ifade ettiğinden "gülmek" eylemi durum fiilidir.

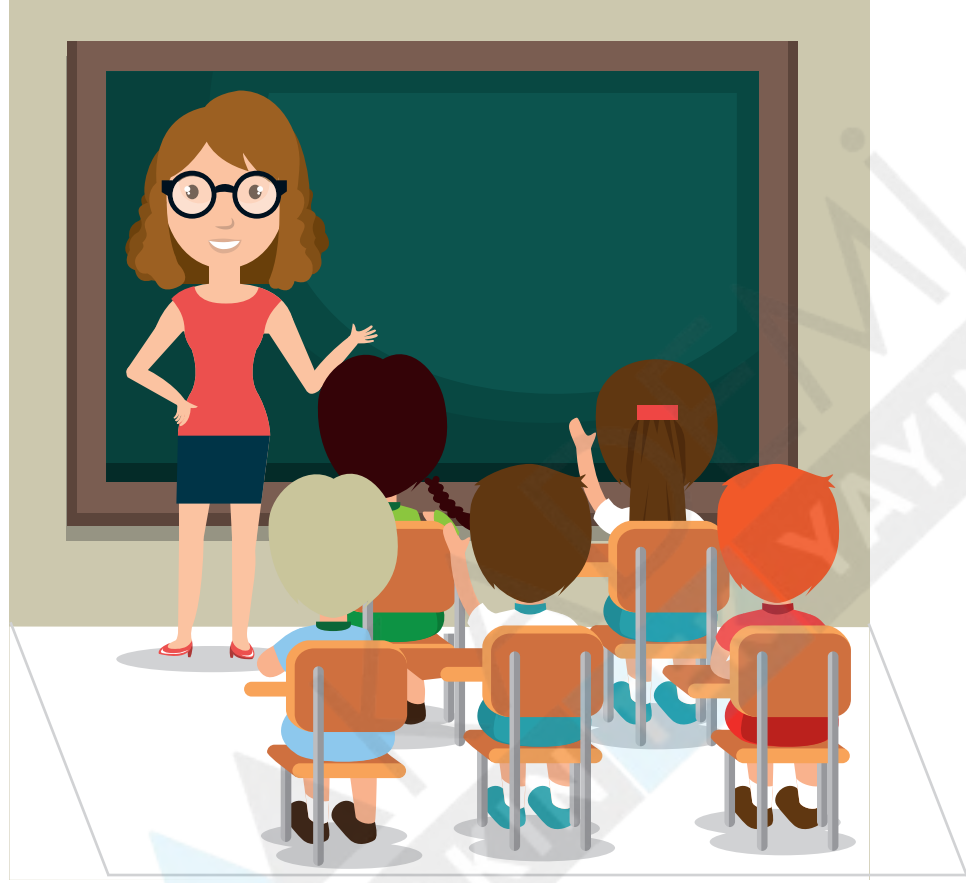
Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde durum fiili bulunmamaktadır?

- A) Babasından kalma ahşap bir evde tek başına yaşıyor.
B) Durduk yere çevresindekilere anlamlı anlamsız bağırıyordu.
C) Bu mükemmel dilimizi kimse bilmez, kimse okumaz.
D) Yarın önemli bir sınavım olduğundan erkenden uydum.

8.

Nedim Öğretmen; Mustafa, Emir, Serpil, Mehtap ve Kemal adlı öğrencilerinden haber ve dilek kipleriyle ilgili cümleler kurmalarını istemiştir. Daha sonra her bir öğrencinin kurduğu cümleyi “■, ★, ●, ▲, ◆” simgeleriyle aşağıya yazmıştır.

- Annem çamaşırları çamaşır suyuyla yıkar.
- ★ Baharda bahçemizde güller açar.
- Bu taraftan dönerse başka araca çarpacak.
- ▲ Yarın akşam güzel bir film izleyeceğiz.
- ◆ Biraz daha gayret ederse bu işi öğrenecek.

Bu öğrencilerin kurdukları cümlelerle ilgili şunlar bilinmektedir:

Mustafa ve Emir fiilde anlatılan işin her zaman yapıldığını bildiren cümleler kurmuşlar.
Serpil ve Mehtap'ın cümlelerinde şart anlamı vardır.

Buna göre,

- I. Mustafa, "■" simgesiyle gösterilen cümleyi kurmuş olabilir.
- II. Mehtap'ın kurduğu cümle "◆" simgesiyle gösterilmiş olabilir.
- III. Kemal "●" simgesiyle gösterilen cümleyi kurmuştur.
- IV. "▲" simgesiyle gösterilen cümle Emir'e ait değildir.

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.   C) Yalnız III.   D) II ve III.

1.

Pruva Üyelerine Özel Fırsatlar

Pruvam.net'te kaçırılmayacak 100 TL ek indirim Pruva üyelerini bekliyor!

X

1. %50'ye varan fiyat avantajıyla kaskoda 75 TL, trafik sigortasında 25 TL, toplamda 100 TL ek indirimle sigortalanın.
2. Kampanya kapsamında kasko sigortası için 75 TL, trafik sigortası için 25 TL indirim sağlanacaktır.
3. Hemen kampanyaya katılıp www.pruvam.net'i ziyaret edin.
4. Yirmi sigorta şirketinin tekliflerini 2 dakikada karşılaştırarak %50'ye varan fiyat avantajıyla en uygun poliçeyi alıp Pruva kodunuzu satın alma adımında kullanın.

Kampanya Koşulları

Y

1. Kampanya 8 Temmuz - 8 Ağustos 2019 tarihleri arasında www.pruvam.net internet sitesinden alınacak kasko ve trafik sigortası poliçelerinde geçerlidir.
2. Kampanya kapsamında kasko sigortası için 75 TL, trafik sigortası için 25 TL indirim sağlanacaktır.
3. Kampanyadan yararlanmak için Pruva kodunun, pruvam.net internet sitesinden alınan poliçelerde ödeme aşamasında indirim kuponu alanına girilmesi ya da pruvam.net sigorta destek hattından alınacak poliçelerde pruvam.net satış danışmanına iletilmesi gereklidir.
4. Satın alma aşamasında kod iletilmemesi durumunda kampanyaya sonradan katılım sağlanamaz.
5. Pruva'dan alınan her kupon kodu 1 kez kullanılabilir.
6. Her üye en fazla 5 adet kupon kodu alabilir.
7. Her poliçe satın alımında kampanyadan yararlanmak için ayrı kupon kodu alınmalı, kasko ve trafik alımında farklı kod kullanılmalıdır.
8. Sağlanan indirim oranı, satın alma tamamlandıktan sonra 6 iş günü içinde satın alınan kredi kartına pruvam.net tarafından iade edilir.
9. Kampanyadan yararlanılarak alınan poliçelerin 90 gün içinde iptal edilmesi durumunda indirim tutarı geri alınır.
10. [Pruvam.net](http://pruvam.net) gerekli gördüğü takdirde kampanya koşullarında değişiklik yapma, kampanyayı durdurma hakkını saklı tutar.

X ve Y bölümleri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) X bölümünün 1, 3 ve 4. maddelerinde dilek kipleri bulunmaktadır.
- B) Y bölümünün 1, 2, 3 ve 4. maddelerindeki yüklemelerin tümü çekimli fiilden oluşmaktadır.
- C) Y bölümünün 5, 6 ve 7. maddelerde yalnızca geniş zaman vardır.
- D) Y bölümünün 8, 9 ve 10. maddelerinin çekimli fiilleri sadece geniş zamandan oluşmamaktadır.

2. • **Geniş Zaman:** (-r / -(a)r / -(e)r / -(ı)r / -(i)r / -(u)r / -(ü)r) eklerini alır. Geniş zaman; eylemin geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanların tümüne ait olduğunun, yani her zaman tekrarlandığının bildirilmesinde ve genel yargıları anlatmakta kullanılır.
- **Fiillerde Olumsuzluk:** İşin, oluşun veya hareketin yapıldığını veya yapılabileceğini bildiren fiillere "olumlu fiil", işin oluşun veya hareketin yapılmadığını veya yapılamayacağını bildiren fiillere "olumsuz fiil" denir.
- **Fiillerde Soru:** Fiiller, kendinden sonra eklenen "mı, mi, mu, mü" soru ekleriyle soru anlamı kazanır. "Mi" soru eki, kendinden önce gelen sözcüklerden ayrı, kendinden sonra gelen eklerle ise bitişik yazılır.
- **Fiillerde Kişi:** Fiildeki hareketi gerçekleştiren ya da o hareketin içinde bulunan varlığa fiildeki kişi denir. Kişileri çekimlenmiş yani şahsa ve zamana bağlı olarak bir yargı bildiren fiillerin sonundaki ekler temsil eder. Bu ekler, fiillere zaman ve dilek kip eklerinden sonra gelir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde geniş zaman, 2. tekil kişi ile çekimlenmiş olumsuz soru fiili vardır?

- A) Seninle okula başladığımız o ilk günü hatırlamaz mısın?
 B) Okulun penceresinden bakınca karşıdaki pastaneyi görmüyor musun?
 C) Derslerine çalışırken çalışma planı çıkarmamış mıydın?
 D) Bu soruların benzerini daha önce çözmedin mi?

3. Öznenin kendi isteği ile gerçekleşen ve öznenin bir nesneyi etkilediği fiillere "iş fiili" denir.

Buna göre,

Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır,
 Rüzgarların en ferahlatıcısı senden esiyor,
 Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini,
 Ormanların en kuytusunu sende geziyorum,
 Senden kopardım çiçeklerin en solmazını,
 Toprakların en bereketlisini sende sürdürdüm,
 Senden tattım meyşelerin cümlesini.

yukardaki şiirde altı çizili sözcüklerden hangisi iş (kılış) bildiren bir fiil değildir?

- A) esmek
 B) seyretmek
 C) gezmek
 D) koparmak

4. Bir kipin başka bir kip yerine kullanılmasına "zaman kayması" denir. "Yarın pikniğe gidiyoruz." cümlesinde şimdiki zaman kipi, gelecek zaman kipi yerine kullanıldığı için zaman kayması söz konusudur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilde zaman kayması yoktur?

- A) Mehtaplı gecelerde her zaman Boğaz'da sandal gezisi yapıyoruz.
 B) Keloğlan, evden ayrıldıktan sonra sarayın yolunu tutuyor.
 C) Bizim mahallede cuma günleri pazar kurulur.
 D) Bu eşyaları güzelce ütülerdikten sonra dolaba yerleştireceksin.

5. Ayşegül, aşağıdaki tabloda yer alan numaralanmış cümlelerdeki altı çizili fiillerin kipini karşılıklarına yazmış ancak bazı yerlerde yanlışlık yapmıştır.

	FİİL	KİP
1	İşçiler, eski binanın dışına sıva <u>yapıyor</u> .	Şimdiki zaman
2	Sınav sonuçları iki hafta sonra <u>açıklanacak</u> .	Gelecek zaman
3	Hayatın gerçeklerini iyi bilenler boş hayallere <u>kapılmaz</u> .	Geniş zaman
4	Evden çıkmadan önce bütün ışıkları <u>söndürmüştü</u> .	Görülen geçmiş zaman
5	Mağazanın vitrininde gördüğü mavi elbiseyi çok <u>beğendi</u> .	Duyulan geçmiş zaman

Ayşegül'ün yaptığı yanlışın düzeltilmesi için hangi satırdaki kiplerin yerlerinin değiştirilmesi gerekir?

- A) 1 ile 3   B) 2 ile 4   C) 3 ile 5   D) 4 ile 5

6. Öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillere oluş fiilleri denir. Oluş fiillerinde daha çok "zaman içerisinde kendiliğinden olma" söz konusudur.

Buna göre,

- I. Eczane, kasabamızın merkezinde olduğundan ilaçlarımızı rahatça alabiliyoruz.
- II. Önce gökyüzünün doğu kıyısı yavaş yavaş ağarıyor, sonra yangın kızılığını vurmuşçasına kızıla boyanıyor.
- III. Gerçek dostlar yıldızlara benzer, karanlık çökünce ilk onlar görünür.
- IV. Bal mumundan kanatlara sahip olduğunuz müddetçe güneşten uzaklaşınız.

numaralı cümlelerden hangisinde oluş bildiren fiil kullanılmıştır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.

7. Eylemin gösterdiği kılış, durum veya oluşun zamana bağlı olarak nasıl gerçekleştiğini veya gerçekleşeceğini gösteren söyleyiş kalıplarına "kip" adı verilir.

Türkçede kipler, "haber ve dilek kipleri" olmak üzere ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan fiilin kip yanlış verilmiştir?

- A) Nedense geçmişte yaşadığı sıkıntılı günleri bir türlü unutamıyor. → Haber kipi (Şimdiki zaman)
- B) Ah, bir de söylediklerini doğru düzgün anlayabilsem! → Dilek kipi (Dilek-şart kipi)
- C) Doğum gününe eski arkadaşlarımı da çağırayım. → Haber kipi (Geniş zaman)
- D) Bu hâlinle okula gitmemelisin. → Dilek kipi (Gereklilik kipi)

8. Bir kelimenin fiil olup olmadığını anlamak için "-me /-ma" olumsuzluk ekini ya da "-mak / -mek" mastar ekini kullanırız. Eğer bir kelimeye, "-me /-ma" olumsuzluk ekini ya da "-mak / -mek" mastar ekini getirebiliyorsak o kelime fiildir; getiremiyorsak o kelime fiil dışında bir sözcüktür. Söz gelimi "koş" sözcüğüne "koş-ma" veya "koş-mak" eklerini getirebiliyoruz ama "masa" sözcüğüne "masa-ma" veya "masa-mak" eklerini getiremiyoruz. Öyleyse "koş" sözcüğü fiil, "masa" sözcüğü ise isimdir.

Buna göre,

Orası bir sulak vaha boğazıdır; altından süzme zeytinyağı renginde, elinizi sürseniz bulaşacağını sandığınız parlak, koyu bir çay akar. Kenarında yapraklarının ters tarafları rüzgârla güneşe dönünce gümüşlenen narin kavaklar dizili, kof gölgeler serilidir.
I İncecik, yumuşak, sık otlarla bir kürk gibi kaplı olan yamaçlar kibrinden âdeta kabarmış, heybetli görünmeğe çalışır. Kısacası dinlenilecek, uyuyup rahat edilecek, hoş yerdir, memleketi andıran yerdir.
IV

numaralanmış altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü fiil değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

9. Bir cümlede özneyi (yani işi yapan kişiyi) bulmak için yükleme "Kim, ne?" sorularından birini sorarız. Özneyi bulduktan sonra öznenin yaptığı işten etkilenen bir nesne olup olmadığını bulmak için ise yükleme "Ne, neyi, kimi?" sorularından birini sorarız. Eğer fiille sorduğumuz "Ne, neyi, kimi?" sorularından birine cevap alabiliyorsak bu fiil, iş (kılış) fiilidir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde iş (kılış) fiili kullanılmıştır?

- A) Doğum gününü hatırlamamasına çok kıvrıldı.
B) Elindekileri yere bırakıp çalan telefonuna baktı.
C) Hedefine ulaşmak için geceleri uyumuyordu artık.
D) Yumurtaları kırmamak için onları titizlikle taşıdı.

10. Bir cümlede fiilin aldığı kip veya zaman ekiyle cümlenin anlamındaki zaman veya kipin farklı olmasına "fiilde anlam" veya "zaman kayması" denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde geniş zaman, geçmiş zaman anlamında kullanılmıştır?

- A) Yazılarınızı genellikle hangi zamanlarda yazıyorsunuz?
B) Ömer Seyfettin, hikâyeleri yayımlandığı zaman okur tarafından ilgi görür.
C) Projelerini zamanında hazırlayıp proje hazırlama derdinden kurtuluyor.
D) Su bulunduğu kabın rengini alır.

11. Fiilin bir kipe göre çekimlenip anlam olarak başka bir kipi kastedmesine "fiilde anlam kayması" denir. Örneğin "Alparslan 1071'de, Malazgirt Savaşı'yla Anadolu'nun kapılarını açar." cümlesinde fiil (açar), biçim olarak geniş zamanla çekimlenmiştir. Ancak fiil geçmişte yapıldığı ve yapılanlar başkasından öğrenildiği için anlam olarak öğrenilen geçmiş zaman kastedilmiştir.

Buna göre anlam kayması bulunan aşağıdaki altı çizili fiillerden hangisinin kastedtiği anlam yanlış açıklanmıştır?

		Biçim	Anlam
A)	Matematik dersi ödevlerinizi bir haftada <u>bitireceksiniz</u> .	Gelecek zaman	Emir kipi
B)	Bu çocuklar geleceğin bilim insanı <u>oluyor</u> .	Şimdiki zaman	Gelecek zaman
C)	Nasrettin Hoca bir gün pazara <u>gider</u> .	Geniş zaman	Öğrenilen geçmiş zaman
D)	Öğrenciler her yıl bu konuları <u>görüyor</u> .	Şimdiki zaman	Bilinen geçmiş zaman

12. Öğretmen, olumlu ve olumsuz fiilleri anlattıktan sonra Mert'ten aşağıdaki kip ve kişi ekleri verilen fiillerin olumsuz şekillerini sormuştur:

- aramışlar
- unuttum
- göreceksin

Buna göre Mert, hangi seçenekte verilenleri söylerse öğretmenin sorusunu doğru cevaplamış olur?

	1. Cümle	2. Cümle	3. Cümle
A)	aramamışlar	unutmamışım	görmezsin
B)	aramadılar	unutmayacağım	görmeyeceksin
C)	aramamışlar	unutmadım	görmeyeceksin
D)	arayacaklar	unutmam	göremezsin

13.

FIRIN KULLANMA TALİMATI

- (1) Fırın çalışırken çok ısınır bu yüzden fırının içi, rezistans, pişen yemek ve aksesuar elinizi yakabilir. Sıcak yemeği fırına sürerken veya dışarı alırken ve farklı bir işlem için mutlaka mutfak eldiveni kullanınız.
- (2) Fırın çalışırken etrafında tutuşabilecek malzemeler bulundurmuyunuz, yüksek ısı nedeniyle yanmaya başlayabilir. Cihazı, mutfağı ısıtmak için kullanmayınız.
- (3) Sıvı ve katı yağlar ile hazırlanan yiyeceklerde fırını asla kontrolsüz bırakmayınız. Yağların tutuşması hâlinde su ile söndürmeye çalışmayınız. Cihazı kapatın ve alevleri cihaz kapağını kapalı tutarak söndürün.
- (4) Yiyecekleri ızgara yaparken ızgara süresi uzayabilir ve bu da besinlerin kurumasına veya alev almasına sebep olabilir. Önerilen ızgara yapma süresine bağlı kalınız.

Zaman anlamı taşıyan kiplere haber kipi, zaman anlamı taşımayan kiplere ise dilek kipi denir.

Buna göre yukarıdaki numaralanmış bölümlerin hangisinde sadece dilek kipleri vardır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

14.

FİİLDE KİP VE KİP KAYMASI

A. Fiillerde Bildirme Kipi

Zaman eklerinin hepsine birden denir. Bunlar; geçmiş, şimdiki, gelecek ve geniş zaman kipleridir.

Örnek:

Bil-di (Görülen Geçmiş Zaman)

Bil-miş (Duyulan Geçmiş Zaman)

Bil-iyor (Şimdiki Zaman)

Bil-ecek (Gelecek Zaman)

Bil-ir (Geniş Zaman)

B. Fiillerde Dilek Kipi

Fiilin gerçekleşmesini ya da gerçekleşmemesini dilek, istek, gereklilik veya emir kavramları içerisinde veren kiplerdir.

Örnek:

Bil-eli-m (İstek Kipi)

Bil-meli (Gereklilik Kipi)

Bil-se (Şart Kipi)

Bil- (Emir Kipi)

C. Kip (Zaman, Anlam) Kayması

Fiil çekimlerinde kullanılan kip ve zaman ekleri her zaman kendi anlamlarında kullanılmazlar. Bu ekler birbirlerinin yerlerine kullanılmışsa burada bir zaman (anlam, kip) kayması vardır.

Örnek:

Yarın Ankara uçağıyla aktarmalı geliyorum.

1

Yağan yağmurun altında yürüyorum. Damlalar boynuma kaçıyor ve içimi tatlı bir ürperti sarıyor. Adımlarım hızlanmak istiyor ama ruhum dinlenmek.

2

Bir yıldız kaydı az önce. Karıştı sonsuzluğun döngüsüne. O da diğer yıldızlar gibi parladı ve şimdi kayıyor. Ne zaman gökyüzüne baksam, hep yıldızlar kayıyor. Ama hiç azalmıyor. Azalmamalı da...

Bu bilgilere göre yukarıdaki numaralanmış metinleri inceleyiniz.

Bu metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1. metinde altı çizili fiiller şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiştir.
- B) 2. metinde altı çizili cümlede kip kayması gerçekleşmiştir.
- C) 1. metindeki bütün fiiller zaman anlamı kazanacak kipler almıştır.
- D) 2. metinde son cümle hariç diğer cümleler dilek kipiyle çekimlenmiştir.

PRÜVWA KAKADEMİ
SINAVALEN YAKINTEK YAYIN

PRUVA AKADEMİ YAYINLARI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ BİRİMİ

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM
KURUMLARINA İLİŞKİN BRANŞ DENEMESİ

SÖZEL BÖLÜM

Adı ve Soyadı : .....

Sınıfı / Şubesi : .....

Öğrenci Numarası : .....

DERS ADI	SORU SAYISI	SINAV SÜRESİ (DAKİKA)
TÜRKÇE	20	30

SINAV MODU

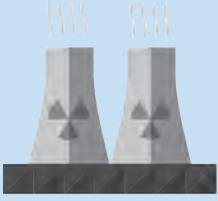
ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Konulardaki eksiklerinizi gidermeden sınava başlamayınız.
2. Soruları sınav süresine uygun olarak çözmeye özen gösteriniz.

TÜRKÇE

Bu testte 20 soru vardır.

1.

Fosil Yakıt Kullanan Enerji Santralleri

Dünya çapında kullanılan enerjinin %90'ı fosil yakıtlarından üretilmektedir. Fosil yakıt kullanan santraller, hava kirliliğinin en önemli kaynağıdır.

Sanayi

Kimya endüstrisi, petrol endüstrisi, kâğıt endüstrisi çimento ve metalurji endüstrisi havayı kirleten en önemli sanayi alanlarıdır. Fabrikalar sülfürdioksit, nitrojen oksit, karbonmonoksit, partiküller madde, uçucu organik maddeler ve metal parçacıklar salar.

Çöp Fırınları

Katı atıkların yakılması da çeşitli hava kirleticilerinin oluşmasına sebep olur. Ağır metaller polinükleer aromatik hidrokarbonlar ve poliklorlu hidrokarbonlar bu yanma sonucu açığa çıkar.

Motorlu Araçlar

Motorlu araçlarda açığa çıkan egzoz gazları karbondioksit, karbonmonoksit, nitrojen oksit, sülfürdioksit ve az miktarda hidrokarbon içermektedir.

Bu görselin bütününde aşağıdakilerden hangisi anlatılmıştır?

- A) Egzoz gazlarının çevreye etkisi
- B) Hava kirliliğine yol açan etkenler
- C) Çöplerin doğaya verdiği zararlar
- D) Ülke ekonomisinde sanayinin rolü

2. Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere seseş sözcükler denir.

1. Bu köydeki çay, yazları kurumaya yüz tutuyordu.

2. Bir yudum çay içince çok rahattım.

Birinci cümledeki "çay" sözcüğü "akarsu" anlamını taşımaktadır. İkinci cümledeki "çay" ise "çeşitli bitkilerin yapraklarının demlenmesiyle elde edilen içecek" anlamındadır. Dolayısıyla "çay" sözcükleri seseştir.

Buna göre,

- I. Toplanan halk Nasrettin Hoca'ya sorar:
- II. Hoca, senin kaç arkadaşın var? Hoca cevap verir:
- III. Şimdi ne kadar olduğunu söyleyemem çünkü şu an işim yolunda, hayatım iyi.
- IV. Arkadaşlarımın sayısını ben sizlere işim kötü olduğunda söylerim.

numaralı cümlelerden hangisinde seseş sözcük kullanılmamıştır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.

3. Türkçede kipler, haber ve dilek kipleri olmak üzere ikiye ayrılır. Örneğin "konuşur" fiili haber kipi, "konuşsa" fiili ise dilek kipi almıştır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde farklı bir kip kullanılmıştır?

- A) Yüzünü güneşe çeviren insan, gölge görmez.
- B) Geçen gün derslerinde çok başarılı bir arkadaşına bir soru sordum.
- C) Okuduğumuz hikâye kitaplarında bilemediğimiz sözcüklerin anlamlarını öğreniyoruz.
- D) Yeteneklerimizi geliştirmek göreviniz olmalı.

4. Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir.

Buna göre,

- I. Derginin geçmiş sayılarını arşivlemek için kütüphaneye gitti.
- II. Gidişata bakılırsa bu maçın sonucu mağlubiyet kokuyor.
- III. Bu işin yürümeyeceğini daha o gün anlamıştım.
- IV. Binanın zemini çok sağlam olduğundan depremde hasar görmemiş.

cümlelerinden hangilerinde mecaz anlamlı sözcük kullanılmıştır?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) II ve IV.

5. **Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler**

- Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
- Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar ancak dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar.
- Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar.
- Özel adlar büyük harfle başlar.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Bu projeyi mimar Leyla hanım çizmiş.
- B) Dünya'ya en yakın olan gezegen Merkür'dür.
- C) Tatilde, Kemal Tahir'in "küçük ağa" adlı romanını okudum..
- D) Gece boyunca karabaşın havlamaları uyutmadı beni.

6. Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı bir anlamı olan, ilgi çekici bir anlatımı bulunan, ifadeyi daha zengin kılan, iki veya daha fazla kelimedenden meydana gelen, kalıplaşmış söz topluluklarına "deyim" denir.

Buna göre,

(I) Herkes bu tatlı kızı yavaş yavaş sevmeye başlamış. (II) Clara, babası ve büyükannesi bu küçük İsviçreli kıza hayranlık duymaya başlamış. (III) Bununla beraber bayan Rottenmeier Sesemannların kahyası Heidi'yi sevmiyormuş çünkü giysileri kirliymiş, okuyamıyormuş ve büyük evde nasıl davranacağını öğrenememiş. (IV) Bayan Rottenmeier'e göre Heidi çok yaramaz bir kızmış.

metindeki numaralı cümlelerin hangisinde deyim kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

7.

I

Sığınma evleri; ailenin yerini tutmaz, bu evlerin böyle bir iddiası da yoktur.

II

Bugüne kadar birçok insan bu evlerin imkânlarından yararlanmış, kısa süre de olsa anlık ihtiyaçlarını buralardan karşılamıştır.

III

Sığınma evleri; bir kadın şiddete uğramış, sokağa atılmış veya can güvenliğinden mahrum kalmışsa, genelde kendisiyle birlikte bu kötülüklere maruz kalmış çocuklarıyla sığınacak bir yer aradığında kucak açan bir yuvadır.

IV

Bu evler, bir sosyal proje sonucunda teşekkül eden kurumlardır. (IV) Bu güne kadar birçok insan bu evlerin imkânlarından yararlanmış, kısa süre de olsa anlık ihtiyaçlarını buralardan karşılamıştır.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde "Şart ekinden sonra virgül kullanılmaz." kuralına uyulmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Bir toplumu; sosyal, siyasal, bilimsel vb. konularda düşündürmek amacıyla fikri temelleri olan, bir kısmı kişisel düşünceler olurken bir kısmı ispatlanmış gerçeklere dayanarak yazılan yazılara "düşünce yazıları" denir. Düşünce yazılarında açıklayıcı ve tartışmacı anlatım teknikleri çokça kullanılır. Fikri alt yapısı olan türler olması sebebiyle de düşünceyi geliştirme yollarından sayısal verilerden yararlanma, tanık gösterme, örneklendirme ve karşılaştırmalara sık sık başvurulur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi düşünce yazısı metni değildir?

- A) Ben, sanatı ve edebiyatı insan varlığının en kutsal yaratışlarından biri sayarım. Gerçek sanat eserlerinin de yarına geçecek değerde olduğuna inanan sanatçıların ellerinden çıkmış olanlar arasında bulunacağına inanıyorum.
- B) Rabia, Tevfik'in eksikliğinde Rakım Amca'nın yardımı ile dükkanı işletir. Vehbi Dede ve Peregrini gibi iki dost bulmuştur ama babası sürgüne yollandığından sonra bir daha Selim Paşa Konağı'na ayak basmaz. Konakta çok sevdiği bir kişi vardır: Kanarya Hanım.
- C) Günümüzde avlanan balıkların üçte biri hayvan yemi olarak kullanılıyor. Besi hayvanlarının yemi ise giderek daha yüksek maliyetli hâle geliyor. Bu nedenle alternatif hayvan yemleri önem kazanıyor.
- D) Şair ister sevgilinin servi boyundan ister bir savaştan ister mahallesinin yoksulluğundan ister haksızlıktan söz etsin, kendi bileceği iştir. Yeter ki her şeyden önce şiir yazdığını bir saniye hatırladığından çıkarmasın. Sizce de ne yazdığının bilincinde olmak güzel bir şey değil midir?

9. Uzmanların yorumlarına göre, teknoloji ile ilgili bazı hastalıkların nedeni, uzun süre aynı şekilde hareketsiz kalmaktan kaynaklanıyor. Kucaktaki bir tablete veya dizüstü bilgisayarlara yanlış bir şekilde uzun süre bakmanın sonunda boyun ve omuz bölgesinde ilk başta minik ağrıların başladığını, bu ağrıların zamanla çok şiddetli ağrılara dönüştüğünü belirtiyorlar. Sinirlerin zarar görmesi sonucunda da kalıcı hasarlara yol açıldığını, bu duruma "iPad omuz" adı verildiğini söylüyorlar.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzun süre aynı şekilde kalmak, sağlık sorunlarına davetiye çıkarmaz.
- B) Küçük ve hafif ağrılar tedavi edilmezse ileride büyük rahatsızlıklara yol açabilir.
- C) Teknoloji bağımlılığı, bazı sağlık problemlerinin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.
- D) "iPad omuz" hastalığının çıkış sebebi teknolojiyi doğru kullanmamaktır.

10. Cümleler farklı anlam özelliklerine sahip olabilir. Varsayım, olasılık, öneri vb. anlam özellikleri bunlardan birkaçıdır.

Buna göre,

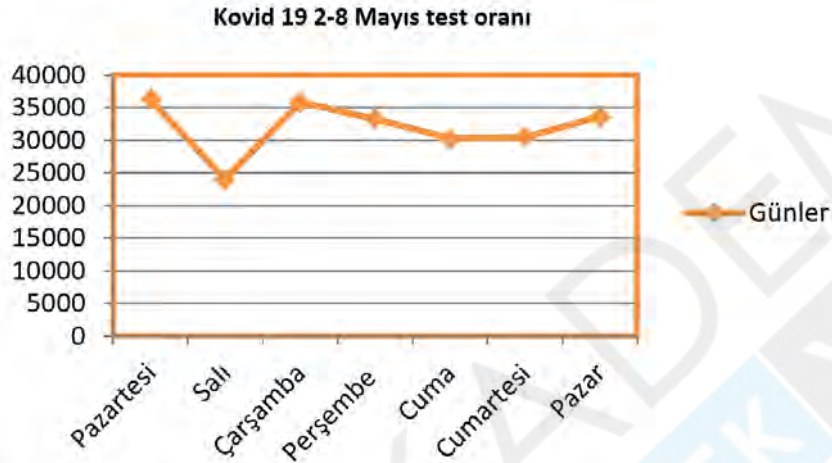
- I. Olaylar karşısındaki sakin durabilmesine hayranım. (Beğeni)
- II. Ben ne yazık ki senin kadar olaylara sakin bakamıyorum. (Öz eleştiri)
- III. Sağlıklı yaşamalı, yemene içmene dikkat etmelisin. (Şart)
- IV. Trafik olmazsa yarım saat sonra orada olabiliriz? (İhtimal)

cümlelerinden hangisinin anlam özelliği yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.

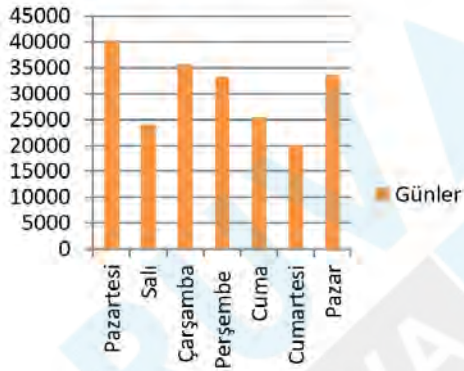

11. Aşağıdaki grafikte bir hafta içinde Türkiye'de görülen kovid 19 test sayısı oranı verilmiştir.

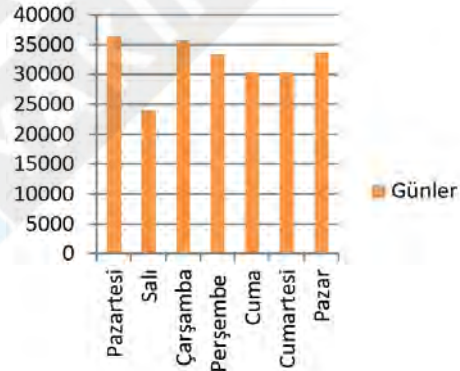

Bu verilerin sütun grafiğine aktarılmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

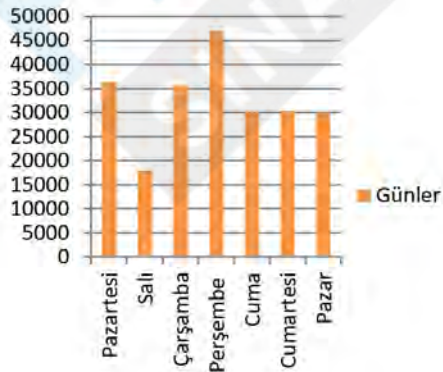
A) Kovid 19, 2-8 Mayıs test oranı

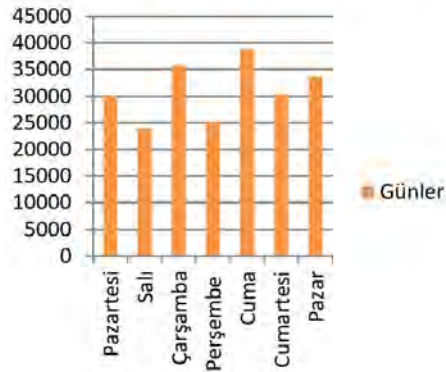
B) Kovid 19, 2-8 Mayıs test oranı

C) Kovid 19, 2-8 Mayıs test oranı

D) Kovid 19, 2-8 Mayıs test oranı

12. Olay veya bireylerin insanın iç dünyasında uyandırdığı izlenimlere "duygu" denir. Özlem, kıvanç, hüznün, gurur, korku vb. izlenimler birer duygudur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki metinlerin hangisinde diğerlerinden farklı bir duygu söz konusudur?

- A) Bu şiiri ne zaman okusam çocukluk yıllarıma giderim. Çocukluğumun masumiyetini, sevincini, coşkusunu yeniden yaşarım. İçimde çocukluğuma dair hisler uyanırverir aniden. O güzel günlerin anılarıyla yeniden avunurum.
- B) Annemi karşımda görünce gözlerim ışıldadı. Bir an, mutluluktan olacak, ayağım yerden kesilir gibi oldu; koşup anneciğimin kollarına attım kendimi. İnanır mısınız sevinçten gözlerimden yaş aktı. Yaşadığım mutluluğu kelimelerle anlatmam kifayetsiz.
- C) Uzun süredir arayıp da bulamadığım şiir defterimi kitapların arasında buldum nihayet. O anki mutluluğumu görecektiniz, her ilham gelişinde yazıp karaladığım bu defterin bende saklı olan o kadar çok anısı var ki... Sır küpüme yeniden kavuşmanın sevincinden olacak hemen aklıma gelen mısraları döktürüverdim temiz sayfalarından birine.
- D) Ben kültürü çok önemsiyorum. Kültür bağlarımızın birliğimizin temel taşları olduğuna inanıyorum. Onun için de ne zaman kültürümüzle ilgili bir kitap görsem mutluluktan uçarım ve hemen o kitabı alır bir çırpıda okurum.

13. Bir ah çeksem dağı taşı eritir.

Gözüm yaşı değirmeni yürütür.

Bu hasretlik beni dahi çürütür.

Bana sıra da bir gurbet il de bir.

Karacaoğlan

Yukarıdaki şiirde de olduğu gibi bir şeyin niteliklerini veya bir olayı olduğundan fazla büyüterek veya küçülterek anlatmaya "abartma (mübalağa)" denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma (mübalağa) sanatı vardır?

- A) Yardıma muhtaç insanların ihtiyaçları için ilk koşturan oydu
- B) Bu küçük bedenin bu yükü taşıyacağına inanıyor musunuz?
- C) O kadar acıkmış ki bir oturuşta iki kişilik yemek yedi.
- D) Zalim yârin elinden gözyaşım sele döndü.

14. Bir bireye ait kültürden söz edilemez. Kültür toplumsal olarak kazanılır, yaşanır ve aktarılır. İnsan, tek başına da kendince bir kültür icat edebilir ama bu icadın içinde yaşadığı kültüre aykırılığı onun dışlanmasına hatta yaşamının tehlikeye girmesine yol açabilir. Her bireyin farklılıkları elbette vardır ancak bu farklılıklar toplumsal hayatın koyduğu sınırlar içinde mümkündür. O yüzden bu sınırların ihlal edilmesi bile toplumsal bir etkinliği gerektirir. Bu yeni toplumsallık, yeni koşulların veya yeni dünya görüşlerinin beslediği bir zeminde hayat bulabilir ve belki zaman içinde kabul de görebilir. Öte yandan insanın herhangi bir başka canlı türü gibi kendi başına hayatta kalması da mümkün değildir; yaşamak için her zaman başka insanların etkinliklerine ve desteğine ihtiyaç duyacak, hayatta nasıl davranması, hatıta nasıl düşünmesi gerektiğini bu toplumsallığın kurduğu birlikler içinde öğrenecektir.

Bu parçada kültür ile ilgili;

- I. Toplumsal bir değer olduğu,
II. Bireysel farklılıklar içerdiği,
III. İnsan yaşamını zenginleştirdiği,
IV. Canlı ve dışı açık bir yapı olduğu

yargılarından hangisi vurgulanmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

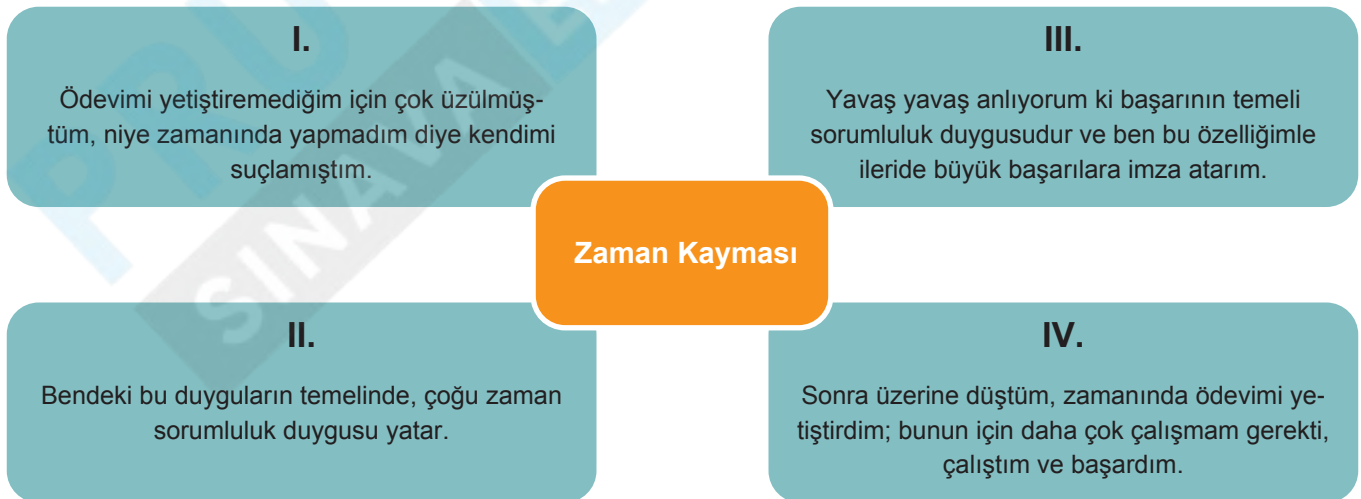
15. I. Küçük yaşlardan itibaren Beldibi ve Kemer bölgesinde yer alan otellere olan abonelik yıllar içinde kendini merkezde ev yaşantısına bıraktı ama heyecan hiç bitmedi. Artık arkadaşıyla eğer önemli bir program değişikliği olmazsa yılın en azından bir haftasını Antalya'da geçirmeye çalışıyoruz. (Koşul-Sonuç cümlesi)
- II. Murat geciktiği için araç beklemekteydi. Onun gelişiyle sayı tamamlandı ve hep birlikte yola koyulduk. Uzun bir yolculuktan sonra herkesin dudaklarından "Acıktım." sesleri dökülürdü. (Öneri cümlesi)
- III. Antalya'ya gidince Düden Şelalesi'ne mutlaka gidin. Buraya araç ile gitmeniz gerek. Yürüyerek gitmek mümkün değil. En son aldığım bilgilere göre, Düden Şelalesi'nde kuraklık nedeniyle su kalmamış ve yapılan bir düzenlemeyle şelaleden su akması sağlanmış. (Neden-Sonuç cümlesi)
- IV. Uzun zamandır gidemediğim memleketime gitmek için hazırlıklara başladım. İlk olarak bitirmem gereken işlerimi tamamladım, alacak verecek işlerimi hallettim. Sonra biletimi alıp yola koyuldum, nihayet beni hasretle bekleyen sevdiklerime kavuştum. (Amaç-Sonuç cümlesi)

Yukarıdaki numaralanmış metinlerin hangisinde yay ayraç içinde verilen cümlelerin anlam özellikleri yanlış belirtilmiştir?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.

16. "Her sabah evimin yakınındaki parkta yürüyüş yapıyorum." cümlesinde fiil, şimdiki zaman ekini almıştır ancak eylem her sabah tekrarlandığı için geniş zaman anlamı taşımaktadır. İşte, bir cümlede fiilin aldığı kip veya zaman ekiyle cümlelerin anlamındaki zaman veya kipin farklı olmasına fiilde anlam veya zaman kayması denir.

Buna göre,

numaralanmış cümlelerin hangisinde zaman kayması vardır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.

17. Cümle ve metinlerde boş bırakılan yerleri tamamlarken boşluğa getirilecek sözcük ve cümlelerin yapı ve anlam yönüyle cümle veya metinle örtüşmesi gerekir.

Buna göre,

Köyde hakkımda atılan iftira insanlar arasında dolaşıp duruyordu. Bunun nereden çıktığını bilmiyordum ancak en yakın arkadaşım Yahya'nın bana karşı davranışı değişmişti. İnsanların yanında baş başa olduğumuz vakitlerden daha mesafeli davranıyordu. Sanki bir suçluluk duygusu içindeydi. İftiranın kaynağının Yahya olduğunu düşünmeye başlamıştım. Meğer hakkında konuşulan kişi ben değil de komşu köyden adaşım olan Aytekin'miş. Bunu öğrenince Yahya'nın da davranışlarında sandığım gibi bir gariplik olmadığını fark ettim.

Bu öyküde vurgulanmak istenen düşünce şudur: "- - - - "

metinde boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilemez?

- A) Nasıl görmek istiyorsak öyle bakıyoruz.
- B) Ön yargılı insanların doğruyu görmesi zordur.
- C) Sanılarımız her zaman gerçek olmayabilir.
- D) Hislerimizin doğruluğu su götürmez bir açıklıktır.

18. Sözcük ya da sözcük gruplarına ayrılmış olarak verilen cümlelerin genellikle anlamlı ve kurallı bir cümle hâline getirilmesine cümle oluşturma (sözcükleri doğru sıralama) denir.

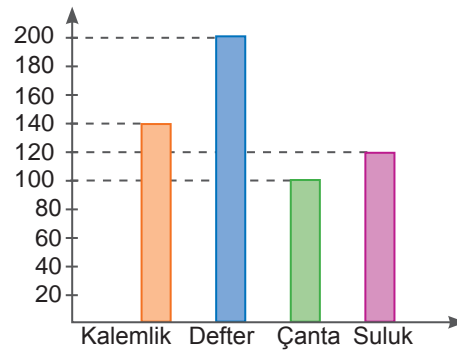
Buna göre,

1. Peyami Safa'nın
2. "Yalnızız" romanı
3. ve aile hakkındaki görüşlerini işlediği
4. Batılılaşma eksenindeki kadın
5. romanlarından biridir

numaralanmış sözcük ve sözcük gruplarıyla anlamlı bir cümle oluşturmak için sıralama nasıl olmalıdır?

- A) 2 - 3 - 1 - 4 - 5
- B) 1 - 3 - 5 - 4 - 2
- C) 2 - 1 - 4 - 3 - 5
- D) 1 - 5 - 3 - 2 - 4

19. Aşağıdaki grafikte bir kırtasiyede bazı ürünlerin satış adetleri verilmiştir.

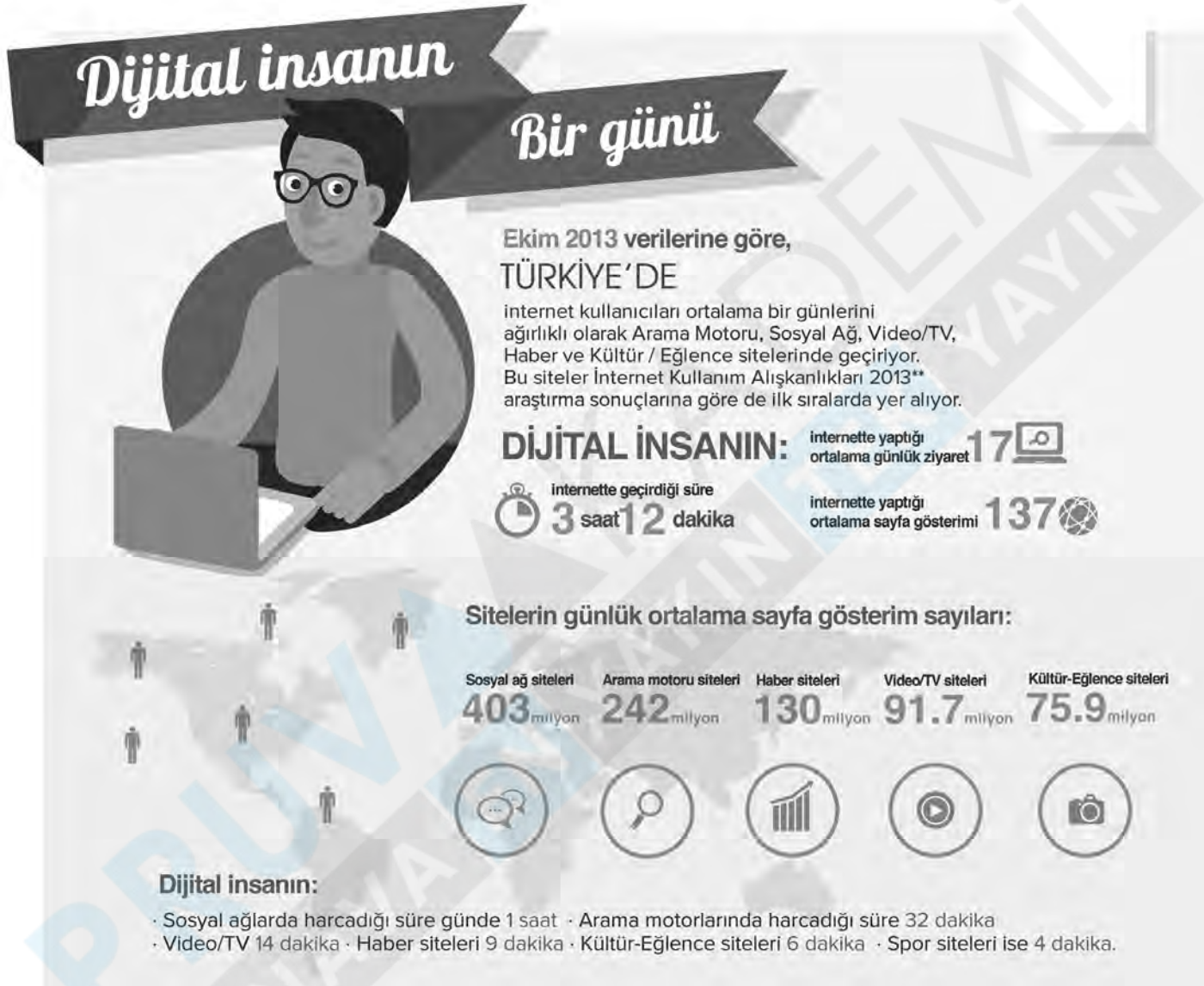

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Defter satışı çantanın iki katına eşittir.
- B) Çanta ve suluk satışının toplamı defterin satışına eşittir.
- C) Suluk satışı çantadan fazladır.
- D) Kalemlik satışı suluktan fazladır.

20.

Bu görselden hareketle "dijital insanın bir günü" ile ilgili olarak

- En çok, sosyal ağlarda zaman geçirmektedir.
- En az, sporla ilgili sitelere ilgi göstermektedir.
- Kültürle ilgili konulara eğlenceden az zaman ayırmaktadır.
- Haber izlemeyi, video izlemeye tercih etmektedir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ile II
B) I ile III
C) II ile III
D) III ile IV